

เมื่อโดนสุนัขกัด..

นำเสนอเมื่อ : 6 เม.ย. 2552

โรคพิษสุนัขบ้า

พระท่านว่าไว้ “ โกรธคือโง่ โมโหคือบ้า ” ขึ้นชื่อว่าบ้าแล้วมักไม่ค่อยดี หรือที่ดั้นนมีน้อย เช่น บ้าเรียน บ้างาน แต่ก็ยังแสดงถึงการทำอะไรที่เกินพอดี มุ่งมั่นจนเกินไป ความบ้านั้นมีหลายขนาดความรุนแรง บานอยู่ๆ ไม่ค่อยสร้างปัญหา แต่ถ้ามักๆ อาจจะเป็นอันตรายแก่ตนเองและคนใกล้ชิด เช่นพวกกินยาบ้า เป็นต้น ที่จะคุยวันนี้คือ โรคที่ทำให้บ้าจริง และถ้าเป็นแล้วตายลูกเดียวซะด้วย คือ “ โรคพิษสุนัขบ้า ” นะครับ ส่วนพวกบ้าก็ครั้งก็รักเธอ, บ้าก็ทีก็มีเธอ, บ้าก็หนกก็ทนได้, แบบว่า บ้าจำเจ หรือบ้าซ้ำซาก บ้าได้บ้าดี หรือพวกชอบแกล้งบ้า เอาไว้คุยกันวันหลังนะครับ ตอนสมัยเด็กๆ พอจำได้ว่า เวลาผีสุนัขบ้า (เป็นแน่ๆ) คือ มีน้ำลายฟูมปาก เดินไปก็หยดไป

เดินเซๆ เดินหน้าดังหลัง **กัดไม่เลือก** คือ **อะไรขวางหน้ากัดหมด** ทั้งสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งของ (ถ้าไม่บ้าไม่รู้อะไรจะวายังไงนะครับ) คุณตาของผมท่านจะไม่ปล่อยให้ลูกหลานไปจะไม่มีหรือ หรือสิ่งที่จะทำลายโดยไซทอนไม คือ ลำไม้ไผ่แกนขนาดเหมาะมือ โลกทุบจนตาย ทุกตัวที่พบเห็น

ซึ่งดูตามประสาเด็กก็ออกจะโหดร้ายไปซักหน่อย

แต่จริงแล้วเป็นวิธีการเดียวที่จะควบคุมการแพร่กระจายโรคพิษสุนัขบ้าที่ดีที่สุด คือ การทำลายแหล่งเพาะเชื้อกัตัวสัตว์ที่เป็นบ้านนั่นเอง ตอนเด็กผมเคยโดนสุนัขกัด ต้องไปฉีดวัคซีนรอบๆ สะดือ 14 หรือ 17 เข็มนี้แหละ เสียวลีที ดีที่ไม่แพ้วัคซีน เพราะวัคซีนสมัยก่อนทำจากสมอง, เซลล์ประสาทของตัวอ่อนสัตว์ซึ่งทำให้แพ้ได้ แต่วัคซีนปัจจุบันนี้ปลอดภัยแล้วครับ ไม่มีอาการข้างเคียงอะไรสบายใจได้

ดังที่ทราบนะครับ **โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่รุนแรง** ถ้าเป็นแล้วคือ รับเชื้อแล้วมีอาการ โอกาสรอดแทบไม่มี (ยังไม่มีรายงานว่ามีผู้รอดชีวิต) โรคนี้เกิดจากไวรัสพิษสุนัขบ้า หรือ Rabies Virus (ชื่อจริงคือ Rhabdo Virus) เกิดโรคเฉพาะในสัตว์เลือดอุ่นที่เลี้ยงลูกด้วยนม พบมากในเขตร้อน

คนส่วนใหญ่ติดเชื้อจากสุนัขมากที่สุดนอกจากนั้นมี แมว ค่างคาว เป็นต้น เมื่อโดนกัดเชื้อสุนัขบ้า ในน้ำลายของสุนัขที่เป็นโรค จะเข้าสู่แผล แบนต์และกระจายตามเส้นประสาท เขาสูระบบประสาทส่วนกลาง คือ สมองและไขสันหลัง ดังนั้นการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำคัญมาก คือ การทำความสะอาดแผลให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ คือ ล้างแผลด้วยน้ำสบู่ให้สะอาด แล้วรีบปรึกษาแพทย์

การที่คนจะติดเชื้อและเกิดโรคได้นั้น ขึ้นกับปริมาณเชื้อในน้ำลายสุนัข ความลึก ความฉกรรจ์ของบาดแผล ไกลหรือใกล้จากสมอง ดังนั้น โดนกัดที่ใบหู หักไหล จะมีโอกาสติดเชื้อรุนแรงกว่าโดนกัดที่เท้า เป็นต้น เมื่อเชื้อเข้าสู่สมองได้แล้ว ก็จะทำให้เซลล์สมองอักเสบอย่างรุนแรง, บวม สุดท้ายเซลล์สมองตาย ชีวิตก็อยู่ไม่ได้

อาการของโรคพิษสุนัขบ้าในคน มักเริ่มด้วย ปวดศีรษะ, สับสน อารมณ์เปลี่ยนแปลง กลัว, ระวัง ตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นรอบตัวมากกว่าปกติ เช่น เสียงดังๆ, สัมผัส, ลมพัด การเอามือโบกไกลๆ ตัวจะสะดุ้ง อาจจะมีอาการเสียว มีน ชา เจ็บบริเวณแผลที่โดนกัด (ซึ่งมักจะเริ่มหายแล้ว) อาการที่สำคัญอีกอย่าง คือ อาการกรืนของเหลวลำบาก เวลากรืนจะเจ็บมาก เพราะกล้ามเนื้อลำคอจะเกร็งตัวและเจ็บไม่เฉพาะกล้ามเนื้อคอเท่านั้น กล้ามเนื้อกระดูกซี่โครง กล้ามเนื้อกระบังลมจะเกร็งด้วย ทำให้ตีมน้ำแล้วทรมาณ และเจ็บมาก ทั้งที่อยากดื่มแต่ดื่มไม่ได้และแสดงความกลัวต่อการดื่มน้ำ จึงเป็นที่มาของคำว่า “ โรคกลัวน้ำ ”

ถ้าโรคเป็นมากจะสับสนมากขึ้น ซึม ไม่รู้สึกตัว (COMA) และเสียชีวิตเพราะกล้ามเนื้อหายใจเป็นอัมพาต
สมองบวมมากระยะเวลาจากเริ่มมีอาการจนเสียชีวิต เฉลี่ยประมาณ 1 สัปดาห์ ส่วนระยะพักตัว คือ ตั้งแต่โดนกัด
จนถึงมีอาการส่วนใหญ่ใช้เวลา 1 – 3 เดือน เร็วกว่านั้นก็ได้อะ หรือนานกว่านั้นก็ได้อะ แต่บ่อย
บางคนนานเป็นปีค่อยมีอาการ ก็มีนะครับเพราะว่า โรคนี้เป็นแล้วรักษาไม่ได้
จึงจำเป็นจะต้องป้องกันไม่ให้มีการรับเชื้อเกิดขึ้น คือ พยายามไม่ให้โดนสุนัข (สัตว์) กัด หรือถ้าโดนกัดแล้ว
ก็ต้องป้องกันโดยเชรุ่ม และ / หรือวัคซีน

การป้องกันหรือลดความเสี่ยงในการสัมผัสโรค

- ฉีดวัคซีนกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้สัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข หรือแมว โดยฉีดปีละ 2 ครั้ง
- ป้องกันสัตว์เลี้ยงไม่ให้โดนกัด เช่น มีอาณาบริเวณที่เป็นรั้วรอบขอบชิด
- ถ้าสัตว์เลี้ยงเราโดนกัด หรือป่วยต้องสังเกตอาการว่าจะเข้าข่ายติดเชื้อสุนัขบ้าหรือไม่
ถ้าไม่แน่ใจปรึกษาสัตวแพทย์
- สุนัขจรจัดที่สงสัยว่าจะเป็นโรคพิษสุนัขบ้า กรุณาตามทำลายเสีย ถ้าใจไม่ด้านพอควรแจ้งผู้เกี่ยวข้อง เช่น
เทศบาล
- อาชีพที่เสี่ยงต่อการโดนสัตว์กัด เช่น สัตวแพทย์ บุรุษไปรษณีย์ ควรได้วัคซีนเพื่อป้องกัน

สัมผัสโรค (รวมถึงคนที่จะไปจับสาวบ้านที่มีสุนัขดุด้วย

เมื่อโดนสัตว์กัดแล้ว

- ทำความสะอาดแผลทันทีด้วยน้ำสบู่ จนสะอาด
- ปรึกษาแพทย์ทันที เพื่อพิจารณาว่าควรให้การป้องกัน ด้วยเชรุ่ม และ / หรือวัคซีนหรือไม่
ส่วนการจะฉีดอะไร ฉีดกี่เข็ม ฉีดบาดทะยักด้วยหรือไม่ แพทย์จะเป็นคนวินิจฉัยเองนะครับ
- ถ้าทำได้ ให้สังเกตอาการสัตว์ 10 วันเพราะถ้าสัตว์ติดเชื้อพิษสุนัขบ้า มักเสียชีวิตภายใน 10 วัน
- ถ้าทำได้ เพื่อพิสูจน์ว่าสัตว์ติดเชื้อพิษสุนัขบ้าหรือไม่ คือ การส่งสมองสัตว์พิสูจน์ ซึ่งอาจจะทำไม่ได้
ได้ทุกราย ก็หวังว่าพอจะช่วยอุ่นใจในระดับหนึ่งนะครับ เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า แต่สำหรับโรคบาอื่นๆ
ก็ต้องมีวิธีแยกกันไปคนละแบบนะครับ ยิงรอนนี่ รอนจริงๆ ดูบรรยากาศรอบๆ ตัวทั้งเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง
ผมว่ามันก็น่าบาเหมือนกันนะครับ ก็คงต้องอาศัยการตั้งสมาธิ ปล่อยวางเตรียมใจยอมรับเพื่อแบ่งปันให้ผู้อื่นบ้าง
กินอยู่อย่างพอดี รับรองว่าไม่บาครับ

ขอบคุณที่มา www.popcare.com

โดย น.พ. เหวง ลิขสิทธิ์

แบบนี้..ไม่หายนะครับ

.....คอยใครเอ่ย..?...ผมอยู่ที่นี่ครับ...!